

Buttonhole aanprikmethode

In deze folder leest u meer over het aanprikken van de shunt met behulp van de buttonhole methode. Op dit moment wordt bij het aanprikken van de shunt de 'laddermethode' zoveel mogelijk toegepast. Hierbij wordt gespreid over de shunt aangeprikt. De laddermethode geeft in de meeste gevallen uitstekende resultaten. Soms lukt dit echter niet, omdat er te weinig ruimte is om aan te prikken. Wanneer er (noodgewongen) steeds op één à twee cm shunt wordt geprikt, ontstaan er dunne plekken en bobbel op de shunt. De buttonhole techniek kan dan een uitkomst bieden.

Wat is een buttonhole?

Het creëren van een buttonhole is alleen mogelijk bij een eigen vat. Bij een shunt van kunststof materiaal is het niet mogelijk een buttonhole te creëren.

Bij het aanleggen van een goed functionerende buttonhole wordt er een tunneltje tussen de huid en de shunt gecreëerd. Deze tunnel ontstaat doordat de shunt telkens op dezelfde wijze wordt aangeprikt. Dit houdt in: dezelfde houding, aanprik hoek en naald. Door een buttonhole te creëren wordt telkens een klein stukje van de shunt belast zodat er geen dunne plekken of bobbel kunnen ontstaan.

Voordelen van een buttonhole zijn minder blauwe plekken op de shunt, minder pijn, minder misprikken en minder litteken vorming. Er zijn twee korstjes zichtbaar op de arm na afloop van de dialyse. De buttonhole techniek is ideaal voor mensen die zelf willen aanprikken en voor patiënten die thuis willen dialyseren.

Soorten aanlegmethodes van een buttonhole

De traditionele buttonhole methode

Bij de traditionele buttonhole methode wordt bekeken welke twee plekken van de shunt het meest geschikt zijn voor het creëren van een buttonhole. Het is van belang dat de buttonhole wordt gecreëerd op de plek waar zo weinig mogelijk littekens zitten. De naalden worden met het echoapparaat aanprik. In principe gaat de eerste keer aanprikken hetzelfde zoals u al gewend was. Bij de eerstvolgende keer dat u wordt aangeprikt, wordt u aangeprikt op dezelfde plek, met dezelfde naald en in dezelfde houding. Het "oude" prikgaatje wordt dus opnieuw aangeprikt. Na de dialyse drukt u uw prikgaatjes af zoals u gewend bent. Het afdrukken duurt niet langer dan normaal. Vervolgens wordt er een plugje achter gelaten welke het tunneltje tussen de huid en shunt openhoudt. Voordat u op de volgende dialysedag weer wordt aangeprikt wordt het plugje verwijderd. Het plugje zal in totaal ongeveer 10 tot 15 keer na de dialyse worden ingebracht.

Gedurende de aanlegfase van de buttonhole wordt u door één of twee vaste verpleegkundigen aanprik. Dit omdat er telkens op dezelfde manier aangeprikt moet worden. Na twee tot drie weken heeft het tunneltje zich meestal gevormd en zal de naald als het ware in de shunt glijden.

Buttonhole in-situ methode

Bij de buttonhole methode in-situ wordt net zoals bij de traditionele methode bekeken welke twee plekken van de shunt het meest geschikt zijn voor het creëren van een buttonhole. Ook bij deze methode is het van belang dat de buttonhole gecreëerd wordt op een plek waar zo weinig mogelijk littekens zitten.

Bij het toepassen van de in-situ methode wordt uw shunt aangeprikt met een flexibele naald, hierbij wordt ook het echo apparaat gebruikt. Op het uiteinde van de naald wordt een speciaal dopje gedaan, waarop de bloedlijnen van de machine bevestigd kunnen worden. De naald wordt gefixeerd zoals u gewend bent bij de ladder techniek. De flexibele naalden blijven 14 kalenderdagen zitten. Na de dialyse zullen de naalden goed gefixeerd worden, zodat ze beide goed in de shunt blijven zitten. Rondom beide prikgaatjes wordt een antibacteriële zalf gedaan, zodat de kans op infectie wordt verkleind. Na het afsluiten zullen beide naalden opgevuld worden met een vloeistof, een heparineslot. Dit voorkomt dat het bloed in de naalden stolt,

waardoor de naald volgende dialyse weer gebruikt kan worden. De naalden worden afgedekt met gaas en een doorzichtige pleister zodat u kunt douchen en niet kan blijven haken achter de naalden.

Voor iedere dialyse zullen de naalden worden gecontroleerd met het echo apparaat, hierbij wordt gekeken naar de positie van de naald in de shunt. Als de naald goed zit en functioneert, zult u worden aangesloten op de naalden die nog in de shunt aanwezig zijn. Mocht de naald niet goed functioneren dan zal er een nieuwe naald worden geprikt in hetzelfde prikgaatje. Na 14 dagen worden de naalden verwijderd en heeft zich een tunneltje in de huid gevormd. Het afdrukken van de shunt zal niet langer duren dan dat u gewend bent.

Mogelijke voor- en nadelen van de buttonhole in-situ methode

De buttonhole in-situ methode zal mogelijk tot een mooiere buttonhole leiden op een makkelijkere manier. Toch zijn er ook risico's aan verbonden. Gedurende de periode dat de naald in de shunt zit (de eerste 14 dagen) moet u vanzelfsprekend voorzichtig zijn met het gebruik van uw shuntarm. Hierdoor kunt u voorkomen dat de naald los schiet. Mocht de naald er thuis uit vallen druk dan de shunt af zoals bij een "normale" shuntbloeding als volgt : zet één vinger op het gaatje en een vinger voor het gaatje (meer richting hand). Druk met beide vingers het gat dicht. Voor uw veiligheid is het van belang dat er iemand bij u is die u kan helpen met afdrukken als de naald los gaat. In de eerdere ervaringen die zijn opgedaan met deze techniek is het los gaan van de naald nooit voorgekomen. Ter voorkoming van een infectie wordt er gedurende de aanlegperiode preventief antibiotica-zalf (bactroban) gesmeerd rond de insteekopening van zowel de biohole-plug als bij de flexibele naald.

Wat te doen bij problemen?

- Bij lekkage, bloed in het verband, pijn aan de shunt of koorts , dient u contact op te nemen met de dialyse afdeling of dienstdoende dialyse verpleegkundige.

Bereikbaarheid

De dialyse afdeling is van maandag t/m zaterdag telefonisch bereikbaar tussen 07.00u en 19.00 uur via telefoonnummer (0475) 38 21 44.

Voor acute zaken is de dienstdoende dialyse verpleegkundige bereikbaar van maandag t/m zaterdag tussen 19.00u en 07.00 uur en op zondag de gehele dag en nacht. Bel dan (0475) 38 22 22. U krijgt de portier aan de telefoon en kunt dan vragen naar de dienstdoende dialyse verpleegkundige.

Laurentius Ziekenhuis
Mgr. Driessenstraat 6
(hoofdingang bereikbaar via de Oranjelaan)
6043 CV Roermond
www.lzr.nl

Patiëntencommunicatie Laurentius ziekenhuis
34278000 - Interne geneeskunde dialyse - oktober 2019